

**LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS SOCIALINĖS GLOBOS CENTRO „ŽIDINYS“
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS SOCIALINĖS GLOBOS CENTRO „ŽIDINYS“
NEIGIAMO POBŪDŽIO ĮVYKIŲ IR JŲ PASEKMIŲ VAIKUI
TVARKOS APRAŠO TVIRTINIMO**

2025 m. kovo d. Nr. ŽIDV3-
Lazdijai

Vadovaudamasis Lazdijų rajono savivaldybės socialinės globos centro „Židinys“ nuostatu, patvirtintais Lazdijų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. rugpjūčio 31 d. sprendimu Nr.5TS-481 „Dėl Lazdijų rajono savivaldybės socialinės globos centro „Židinys“ nuostatų patvirtinimo“ 24.14 papunkčiu:

1. T v i r t i n u Lazdijų rajono savivaldybės socialinės globos centro „Židinys“ neigiamo pobūdžio įvykių ir jo pasekmių vaikui tvarkos aprašą, (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios 2019 m. rugpjūčio 1 d. direktoriaus įsakymą Nr. ŽIDV3-125, „Dėl Lazdijų rajono savivaldybės socialinės globos centro „Židinys“ neigiamo pobūdžio įvykių ir jų pasekmių vaikui registracijos žurnalo tvirtinimo“.

3. N u s t a t a u kad šis įsakymas per vieną mėnesį nuo paskelbimo (įteikimo) dienos gali būti skundžiamas pasirinktinai Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriui, adresu: Laisvės al. 36, LT-44240 Kaunas, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams, adresu: A. Mickevičiaus g. 8A, LT-44312 Kaunas, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius

Egidijus Aleksonis

PATVIRTINTA

Lazdijų rajono savivaldybės socialinės globos
centro „Židinys“ direktoriaus 2025 m. kovo d.
įsakymu Nr. ŽIDV3-

**NEIGIAMO POBŪDŽIO ĮVYKIŲ IR JŲ PASEKMIŲ VAIKUI
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Neigiamo pobūdžio įvykių ir pasekmių vaikui tvarka (toliau – Tvarka) apibrėžia neigiamų įvykių – prievartos, nelaimingų atsitikimų, nepriežiūros, diskriminacijos, savęs ar kitų žalojimo, įžeidinėjimų dėl rasės, religijos, negalios, asmeninių savybių, vertinimo ir šių įvykių šalinimo tvarką taikant poveikio priemones.

2. Poveikio priemonė – darbuotojo veiksmai, kuriais būtų siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą Globotinio (rūpintinio) elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą gyvenamąją aplinką Lazdijų rajono savivaldybės socialinės globos centre „Židinys“ (toliau – Centras).

3. Tvarka parengta vadovaujantis LR SADM Socialinės globos normų aprašu, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-1268 patvirtintomis rekomendacijomis dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams, Socialinių paslaugų priežiūros departamento rekomendacijomis dėl neigiamo pobūdžio įvykių registravimo tvarkos.

**II SKYRIUS
NEIGIAMO POBŪDŽIO ĮVYKIO SAMPRATA**

4. Visų nelaimingų atsitikimų Centre atvejai, kurių metu buvo sužalota psichinė ir fizinė vaiko sveikata, ar kitaip buvo pažeistos vaiko teisės, yra laikomi neigiamo pobūdžio įvykiu.

5. **Smurtas prieš vaiką** – visos seksualinės prievartos, apleistumo ar aplaidžios vaiko priežiūros, kitokio jo išnaudojimo fizinio ir (ar) emocinio blogo elgesio, sukeliančio faktinę ar potencialią žalą vaiko sveikatai, išlikimui, raidai ar orumui, formos:

5.1. **Fizinis smurtas prieš vaikus** – faktinę ar potencialią fizinę žalą vaiko sveikatai sukeltantys veiksmai, sąveikos (ar jos nebuvimo) su vaiku metu (pagal Pasaulio sveikatos organizaciją (toliau – PSO), taip pat smurtautojo veiksmai, dėl kurių sutrikdoma asmens sveikata, jis susargdinamas arba sužalojamas jo kūnas, pažeidžiamas audinių (organų) vientisumas arba sutrikdomos jų funkcijos. Fizinio smurto veiksmų pobūdis gali būti įvairus: smūgiai, mušimas, žalojimas ir kitoks poveikis vaiko kūno išoriniam paviršiui ir jo vidaus organams, panaudojant fizinę jėgą, šaltąjį ar šaunamąjį ginklą arba kitus daiktus, skysčius, medžiagas ir kt.

5.2. **Seksualinis smurtas prieš vaikus** – vaiko raidos požiūriu priklausomų vaikų ir paauglių įtraukimas į seksualinę veiklą, kuriai jie nėra pakankamai subrendę, nevysiškai suvokia, nesugeba į tai tinkamai reaguoti, kuri pažeidžia socialinius tabu ir kuria tvirkintojas siekia patenkinti savo seksualinius poreikius ir (ar) gauti su šia sritimi susijusį pelną (pagal PSO).

Seksualinės prievartos formos: seksualiniai santykiai, susiję su prasiskverbimu (vaginaliniai, analiniai, oraliniai santykiai); daiktų kišimas į lytinius organus; vaiko vertimas masturbuoti, glostyti suaugusiojo lytinius organus; vaiko glostymas, masturbavimas, bučiavimas, siekiant seksualiai pasitenkinti; lytinių organų demonstravimas vaikui; kalbėjimas su vaiku seksualinio pobūdžio kalba, nepadorių gestų demonstravimas.

5.3. **Psichologinis smurtas prieš vaikus** – nuvertinimo, menkinimo, žeminimo, šmeižto, padarymo „atpirkimo ožiu“, grasinimo, gąsdinimo, atskyrimo, kvailinimo ar kitokie ne fizinio kontakto priešiški elgsenos modeliai, judėjimo laisvę apribojantys veiksmai, sukeltantys ar sudarantys sąlygas sukelti žalą vaiko fizinei, emocinei, psichinei, dvasinei, moralei ar socialinei sveikatai ir vystymuisi. Psichologinis smurtas gali būti įvairių formų: pastovi kritika, šauksmai, tyčiojimas, jausmų ignoravimas, žeminimas ir kt.

6. Vaikai, globojami (rūpinami) Centre, yra ginami ir saugomi nuo fizinės, psichologinės, materialinės, seksualinės prievartos, nepriežiūros, diskriminacijos, savęs ar kitų žalojimo.

7. Esant agresyviai elgesiui, Centro personalas privalo užtikrinti globotinio (rūpintinio) orumą ir saugumą.

III SKYRIUS

POVEIKIO PRIEMONĖS IR PAGALBOS TEIKIMO SĄLYGOS

8. **Poveikio priemonė** - darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą globotinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą gyvenamąją aplinką.

9. **Planuojant ir taikant poveikio priemonę nukentėjusiam globotiniui (rūpintiniui) svarbu siekti:**

9.1. išvengti galimo tolesnio vaiko traumavimo bendraujant su smurtautoju;

9.2. atpažinti trauminio patyrimo signalus ir juos koreguoti. Suteikti nukentėjusiam vaikui dėmesį, t. y. *išklausti, priimti ir nekritikuoti vaiko jausmų* (jis turi teisę ir gali jaustis liūdnas, piktas ir pan.), padėti įveikti jų trauminės patirties pasekmes. Vykdyti stebėjimą: teikti pagalbą, būti šalia, jei tai reikalinga, jei to nori vaikas. Jei įžvelgiama, kad vaikui kyla grėsmė – darbuotojo yra būnama šalia ir vaikui nepageidaujant ir kt.;

9.3. sumažinti kitų galimų stresorių įtaką, t. y. galimo vietos pasikeitimo, ilgesnį laiką buvimą nebendraujant su jam svarbiais asmenimis ir pan.;

9.4. situaciją spręsti Centro, šeimos ir individualiu lygiu.

10. Darbuotojas, siekdamas užtikrinti Centro bendruomenės narių ir (ar) kitų globotinių (rūpintinių) saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:

10.1. pakeisti globotinio (rūpintinio) buvimo vietą;

10.2. iškviesti Centro direktorių ar jo įgaliotą atstovą;

10.3. organizuoti globotinio (rūpintinio) daiktų patikrinimą;

10.4. kviesti greitąją pagalbą, policijos pareigūnus;

10.5. taikyti pagrįstus fizinius veiksmus vaiko atžvilgiu. **Pagrįsti fiziniai darbuotojo veiksmai** – su fiziniu kontaktu susiję darbuotojo veiksmai globotinio (rūpintinio) atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti globotinio (rūpintinio) elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti jam kelią. Centro darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus vaiko atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:

10.5.1. apsaugoti vaiką nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;

10.5.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį vaiko elgesį prieš kitus vaikus, Centro darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;

10.5.3. neleisti vaikui palikti patalpos, jeigu jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;

10.5.4. nutraukti vaikų tarpusavio muštynes, jei vaikai nereaguoja į žodinius Centro darbuotojo paliepimus jas nutraukti;

10.5.5. nutraukti vaiko veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;

10.5.6. atskirti vaiką, griauinantį bendrą šeimynos tvarką ar Centro šventę, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgsio taisyklių, išvedant jį iš patalpos, šventės.

11. Taikant poveikio priemones privalu atsižvelgti į globotinio (rūpintinio) specialiuosius ugdymosi poreikius, turimas negales, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas, poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias, aplinkybes, laikytis profesionalaus požiūrio į susidariusią situaciją, ir įvertinti realų specialiųjų tarnybų (policijos, medikų) poreikį bei kreiptis pagalbos į minėtas įstaigas įvykus ekstrinei situacijai.

12. Neigiamą įvykį įvykdžiusiam ir (ar) įvykyje nukentėjusiam globotiniui (rūpintiniui) nedelsiant teikiama pagalba:

12.1. Stebima vaiko sveikatos būklė, jei yra poreikis kreipiamasi pagalbos bendroju pagalbos telefonu 112. Sveikatos būklės stebėjimui ir gydymui sistemingai konsultuojamasi su vaiko šeimos gydytoju, užtikrinamas gydymas.

12.2. Po įvykio vaikas nukreipiamas psichologo konsultacijoms, intensyvinama jo elgesio korekcija ar teikiama psichologinė pagalba.

12.3. Šeiminiuose namuose dirbantys darbuotojai neigiamą įvykį patyrusiam vaikui teikia emocinį palaikymą, padrąsinimą, stiprinamas individualus darbas.

12.4. Šeiminių namų socialiniai darbuotojai tarpininkaudami su specialistais papildo vaiko individualų socialinės globos planą, numatydami konkrečias priemones, kurios padėtų vaikui. Individualus darbas fiksuojamas vaiko poreikių dienoraštyje.

IV SKYRIUS NEIGIAMO POBŪDŽIO ĮVYKIŲ REGISTRAVIMO TVARKA

13. Visi šioje tvarkoje aprašyti neigiamo pobūdžio įvykiai, taikytos poveikio priemonės yra fiksuojamos „**Neigiamo pobūdžio įvykių ir jų pasekmių vaikui**“ žurnale (Tvarkos 1 priedas).

14. Neigiamo pobūdžio įvykius, juos sukėlusias priežastis ir pasekmes analizuoja šeiminių namų socialiniai darbuotojai.

15. Neigiamo pobūdžio įvykius Neigiamo pobūdžio įvykių žurnale fiksuoja šeiminių namų socialiniai darbuotojai.

16. Šeiminių namų socialiniai darbuotojai atsakingi už neigiamo pobūdžio įvykių prevenciją, priimtų sprendimų neigiamiems įvykiams šalinti įgyvendinimą, vaiko apsaugos nuo neigiamo poveikio įvykių užtikrinimą, tolimesnę darbą su neigiamo pobūdžio įvykį patyrusiu vaiku, šeiminių namų komandos telkimą neigiamo pobūdžio įvykiams išvengti.

17. Neigiamo pobūdžio įvykių dokumentai, žurnalai yra atskirai kiekviename šeiminiame name.

18. Vaikui pakeitus šeimyną, visi neigiamo pobūdžio įvykių fiksavimo lapai, susiję su juo, perduodami šeimynos, į kurią vaikas perkeltas, socialiniam darbuotojui.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Tvarkos vykdymą kontroliuoja Centro direktoriaus.

20. Tvarka gali būti keičiama pasikeitus teisės aktų nuostatoms, atsižvelgiant į Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie SADM, LR Valstybės vaiko teisių ir įvaikinimo tarnybos, LR Seimo kontrolieriaus įstaigos, kitų tarnybų rekomendacijomis.

21. Tvarka yra tvirtinama Centro direktoriaus įsakymu, ir privaloma visiems Centro šeiminiuose namuose dirbantiems darbuotojams, specialistams, teikiantiems socialinę globą.

22. Tvarka yra skelbiama viešai Centro internetinėje svetainėje.

Neigiamo pobūdžio įvykių ir jų pasekmių vaikui tvarkos aprašo 1 priedas

NEIGIAMO POBŪDŽIO ĮVYKIŲ IR PASEKMIŲ VAIKUI FIKSAVIMO LAPAS

GLOBOTINIO (RŪPINTINIO) _____

(vardas, pavardė)

Įvykio data: _____

Įvykio aprašymas (<i>situacija</i>)	
Pasekmės (<i>kas įvyko?, kokia padaryta žala?</i>)	
Poveikio priemonės taikymo priežastis (<i>kodėl buvo imtasi tokių priemonių?</i>)	
Pritaikyta poveikio priemonė (<i>Kokius veiksmus atliko darbuotojas, kokios panaudotos priemonės?</i>)	
Informacijos pateikimas kt. institucijoms	
Prevencija (<i>kas planuojama daryti toliau, kad išvengti tokių įvykių?</i>)	

Fiksavimo lapą pildė (dalyviai):

_____ (pareigos, v., pavardė, parašas)

_____ (pareigos, v., pavardė, parašas)

Įvykyje dalyvavęs (-ę) vaikas (-ai): _____

(v., pavardė, parašas)

(v., pavardė, parašas)

(v., pavardė, parašas)

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lazdijų rajono savivaldybės socialinės globos centras „Židinys“, Vilniaus g. 1, 67106 Lazdijai, Lietuva (2025-03-05 16:55:41)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS SOCIALINĖS GLOBOS CENTRO „ŽIDINYS“ NEIGIAMO POBŪDŽIO ĮVYKIŲ IR JŲ PASEKMIŲ VAIKUI TVARKOS APRAŠO TVIRTINIMO
Dokumento rūšys	-
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-03-05 Nr. ŽIDV3-44
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Egidijus Aleksonis, Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-03-05 13:30:55 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-03-05 13:31:28 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E,2.5.4.97=#160e4e545245452d3130373437303133,SK ID Solutions AS,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2025-01-28 11:26:17–2030-01-28 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	dvs.lazdijai.lt/ doclogix, Registratorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-03-05 13:31:09 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA-2,RCSC,VI Registru Centras - i.k. 124110246,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2025-01-13 10:51:35–2028-01-13 10:51:35
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.7.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2025-03-05 16:55:41)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2025-03-05 16:55:41 atspausdino Ana Gudelevičienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-